

WYDZIAŁ ROZWOJU I STRATEGII MIASTA
Referat Rozwoju i Analiz Ekonomicznych

INFORMACJA
O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
BYDGOSZCZY

(za 2007 rok)

kwiecień 2008

Material opracował:

zespół Referatu Rozwoju i Analiz Ekonomicznych
w składzie:

Andrzej Szczepkowski	- kierownik
Emilia Andrzejak	- inspektor
Mirosław Jakubowski	- inspektor

pod kierunkiem Henryki Ławskiej
Zastępcy Dyrektora Wydziału Rozwoju i Strategii Miasta

SPIS TREŚCI

str.

WPROWADZENIE	1
TABELE	2
BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2007 r.....	2
WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA BYDGOSZCZY	3
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH	4
BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO	5
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	6
RYNEK PRACY I BEZROBOCIE	7
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	10
PRZEMYSŁ	11
BUDOWNICTWO	13
OŚWIATA I WYCHOWANIE	14
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	14
KULTURA I NAUKA	16
KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA	17
OCHRONA ŚRODOWISKA	18
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	19
GOSPODARKA PRZESTRZENNA	22
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	23

WPROWADZENIE

Sytuacja społeczno-gospodarcza miasta Bydgoszczy w 2007 r. była dobra, chociaż niejednorodna i w dużym stopniu odzwierciedlała ogólną kondycję gospodarczą Polski. Osiągnięte wyniki w wielu dziedzinach potwierdzają korzystne trendy w gospodarce kraju. Niestety są i takie, które mają negatywny wpływ na rozwój miasta.

Wśród pozytywnych zjawisk, które miały miejsce na przestrzeni 2007 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, należy zaliczyć przede wszystkim dalszy spadek stopy bezrobocia (z 8,4% do 6,3%; w kraju z 14,8% do 11,4%).

Warto też podkreślić, że pod względem rentowności bydgoskie firmy zajmują 2 miejsce na tle innych miast, co świadczy o dobrej kondycji bydgoskiej gospodarki. Wysoka rentowność przekłada się na wzrost przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług o 11,6% (w bieżących cenach bazowych) we wszystkich sekcjach, a największy (o 24,8%) w budownictwie (w województwie 16,8%, w kraju 24,9%).

Ponadto na uwagę zasługuje:

- podniesienie oceny ratingowej do wysokości „BBB” z perspektywą stabilną,
- wzrost liczby pasażerów obsługiwanych przez bydgoskie lotnisko o 34,6%,
- aktywizacja Bydgoskiego Parku Przemysłowego (budowa hali, napływ nowych inwestorów),
- powstanie i zarejestrowanie Bydgoskiego Klastra Przemysłowego sektora przedsiębiorstwa tworzyw sztucznych i narzędziowego,
- zakończenie budowy bloku operacyjnego w Szpitalu Miejskim.

Do innych pozytywnych zjawisk, które miały miejsce na przestrzeni 2007 roku w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, należy zaliczyć:

- wyraźny wzrost rozmiarów przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (o 3,0% w stosunku do ub. roku), w tym w: hotelach i restauracjach (o 25,3%) oraz handlu i naprawach (o 5,5%),
- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw o 7,2%, co jednak nie wpłynęło na poprawę miejsca Bydgoszczy na tle innych miast (będącymi siedzibami władz wojewódzkich) Polski – 14 lokata,
- wzrost liczby podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego (o 21),
- wysoki wskaźnik wykrywalności przestępstw (57,9%) – Bydgoszcz jest jednym z najbezpieczniejszych miast w Polsce,
- wzrost długości sieci wodociągowej (o 7,5 km) i kanalizacyjnej (o 3,3 km).

Niekorzystna sytuacja w Bydgoszczy utrzymywała się pod względem:

- dalszego spadku liczby mieszkańców (o 1,5 tys. osób) oraz udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w strukturze wiekowej ludności (17,0% w połowie 2007 roku),
- gorszych rezultatów w zakresie przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w niektórych działach PKD, przy czym największy dotyczył: produkcji sprzętu i urządzeń rtv i telekomunikacyjnych (spadek o 94,8%), włókiennictwa (o 14,4%) i działalności wydawniczej i poligraficznej (o 10,9%),
- wysokiej liczby osób bez prawa do zasiłku – 86,1% ogółu bezrobotnych,
- niedostatecznej drożności i jakości ulic i przepraw mostowo-kolejowych,
- spadku liczby oddanych do użytku mieszkań o 1,9% – co daje Bydgoszcz odległe 13 miejsce w Polsce.

TABELLE

BYDGOSZCZ NA TLE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2007 r.

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	województwo	woj.=100
1	2	3	4
Powierzchnia w km ²	174,6	17 971,7	1,0
Ludność w tys. osób ^{a)}	362,0	2 066,0	17,5
w tym: kobiety	192,4	1 069,2	18,0
Przeciętne zatrudnienie ogółem w tys. osób ^{b)}	58,5	223,0	26,2
- sektor publiczny	8,7	27,8	31,2
- sektor prywatny	49,8	195,2	25,5
• udział sektora prywatnego w %	85,2	87,5	x
w tym:			
- przemysł w tys. osób	32,7	133,6	24,5
• udział przemysłu do ogółu w %	56,0	59,9	x
- budownictwo w tys. osób	3,8	16,1	23,6
Bezrobotni w tys. osób	10,3	123,2	8,4
Stopa bezrobocia w %	6,3	15,2	x
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{b)}	2 559	2 424	105,6
- sektor publiczny	3 356	3 065	109,5
- sektor prywatny	2 421	2 333	103,8
w tym:			
- przemysł	2 671	2 450	109,0
- budownictwo	2 575	2 491	103,4
Przychody ze sprzedaży produkcji i usług w mln zł ^{bc)}	9 661,9	36 917,7	26,2
- sektor publiczny	1 994,6	4 609,6	43,3
- sektor prywatny	7 667,3	32 308,1	23,7
• udział sektora prywatnego w %	79,4	87,5	x
w tym:			
- przemysł	7 155,2	35 400,0	20,2
• udział przemysłu do ogółu w %	74,1	95,9	x
- budownictwo	1 122,3	3 572,7	31,4
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	44 753	188 531	23,7
▪ z udziałem kapitału zagranicznego	501	1 609	31,1
Mieszkania oddane do użytku	668	5 586	12,0
w tym: spółdzielcze	104	585	17,8
Przeciętna powierzchnia mieszkania w m ²	71,4	104,2	68,5
w tym: spółdzielczego	54,9	51,7	106,2

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

a) stan w dniu 31.09.2007 r.

b) w sektorze przedsiębiorstw

c) w bazowych cenach bieżących

**WYBRANE WSKAŹNIKI DECYDUJĄCE O KONKURENCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA
BYDGOSZCZY**

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	Dynamika
1	2	3	4
I. Wskaźniki demograficzne			
1. Ludność w tys. osób (dla roku 2007 ^{a)})	363,5	362,0	99,6
2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przeds. w tys.	56,8	58,5	103,0
3. Bezrobotni w Bydgoszczy w tysiącach osób ^{b)}	13,7	10,3	75,2
4. Stopa bezrobocia w %	8,4	6,3	x
5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2 388	2 559	107,2
II. Rynek nieruchomości			
1. Wynajem (cena w zł za m ²)			
- biuro	14,0 – 44,0	17,0 – 70,0	150,0
- sklep	18,0 – 53,3	10,0 – 66,7	107,6
- dom jednorodzinny	.	8,3 – 62,5	x
- mieszkanie	10,8 – 38,5	12,0 – 29,4	84,0
- magazyn	12,0 – 24,8	4,8 – 25,5	82,3
2. Sprzedaż (cena w zł za m ²)			
- rynek pierwotny			
· mieszkanie (deweloperskie)	4519 – 5455	4500 – 7191	117,2
· mieszkanie (spółdzielcze)	2722 – 5000	4000 – 4800	114,0
· dom jednorodzinny	.	2722 – 5000	x
- rynek wtórny			
· mieszkanie	2233 – 4185	2065 – 5742	121,6
· dom jednorodzinny	.	722 – 6095	x
3. Działki budowlane (cena w zł za m ²)			
- na cele mieszkalne	78 – 355	77 – 579	151,5
- na cele inwestycyjne	40 – 292	80 – 517	179,8
III. Lokalne koszty			
1. Energia elektryczna dla gosp. domowych w zł za MWh	445,5	463,3	104,0
2. Gaz dla gospodarstw domowych w zł za m ³	1,86	1,86	100,0
3. Woda w zł za m ³	2,84	3,19	112,3
4. Kanalizacja w zł za m ³			
- gospodarstwa domowe	3,53	3,88	109,9
- przemysł	3,53	3,88	109,9
5. Wywóz śmieci w zł			
- pojemniki			
· 0,12 m ³	9,80	12,22	124,7
· 1,1 m ³	38,50	51,72	134,3
- kontenery 10 m ³	301,00	413,00	137,2

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, informacje własne

a) stan na 31.09.2007 r.

b) stan w końcu okresu

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST WOJEWÓDZKICH

Wyszczególnienie	Lokata* Bydgoszczy	Bydgoszcz	Gdańsk	Poznań	Katowice	Szczecin
1	2	3	4	5	6	7
Ludność w tys. osób ^{a)}	8	362,0	456,1	563,3	312,8	408,4
w tym: kobiety	8	192,4	240,1	300,9	164,9	214,3
Przeciętne zatrudnienie ogółem w tys. osób ^{b)}	8	58,5	78,3	146,4	171,4	48,7
- sektor publiczny	9	8,7	20,7	20,9	101,2	10,7
- sektor prywatny	8	49,8	57,5	125,6	70,1	38,0
▫ udział sektora prywatnego w %		85,1	73,4	85,8	40,9	78,0
w tym:						
- przemysł w tys. osób	8	32,7	38,1	57,5	121,7	19,4
▫ udział przemysłu w %		55,9	48,7	39,3	71,0	39,8
- budownictwo w tys. osób	13	3,8	7,2	37,2	12,4	4,3
Bezrobotni: w tys. osób	8	10,3	7,2	9,3	6,8	11,5
• na 1 ofertę pracy w osobach	4	90	5	17	18	21
Stopa bezrobocia w %	10	6,3	3,7	2,9	3,4	6,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^{c)}	14	2 559	3 815	3 190	3 892	2 852
w tym: - przemysł	15	2 671	3 927	3 729	4 329	3 058
- budownictwo	12	2 575	3 604	2 926	3 076	2 909
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach przemysłowych: ^{d)}						
▫ wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	2	8,7	5,7	8,2	11,7	-0,3
▫ wskaźnik rentowności obrotu netto w %	2	7,3	4,7	6,6	9,1	-0,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	8	44 753	59 076	91 444	42 769	64 394
▫ udział sektora prywatnego w %		97,5	95,5	98,0	96,2	96,6
w tym:						
- przemysł	8	4 427	7 537	8 603	3 264	5 673
- budownictwo	8	4 327	5 614	8 711	3 385	7 124
- handel i naprawy	9	13 935	14 452	25 896	14 050	17 324
Mieszkania oddane do użytku:	13	668	3 185	4 102	619	2 015
w tym:						
- spółdzielcze	8	221	1	5	48	299

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

* lokata wśród 18 miast będącymi siedzibami władz wojewódzkich

- a) stan na 30.09.2007 r.
b) w sektorze przedsiębiorstw
c) w okresie I÷XII 2007 r.
d) w okresie I÷IX 2007 r.

BYDGOSZCZ NA TLE WYBRANYCH MIAST REGIONU KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Wyszczególnienie	Bydgoszcz	Grudziądz	Toruń	Włocławek
1	2	3	4	5
Ludność ^{a)}	361 989	98 917	206 710	118 733
Przyrost naturalny ^{b)}	26	-42	97	-117
- na 1000 ludności	0,1	-0,6	0,6	-1,3
Bezrobotni zarejestrowani w PUP	10 318	7 205	5 802	8 191
Stopa bezrobocia w %	6,3	20,3	6,4	14,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze KRUPGN-REGON	44 753	8 995	25 328	13 809
w tym:				
- spółki prawa handlowego:	3 503	434	2 046	818
▫ z udziałem kapitału zagranicznego	501	64	377	101
- spółdzielnie	126	43	107	49
- osoby fizyczne	33 835	7 352	19 224	10 913
* udział spółek z udziałem kapitału zagranicznego do ogółu w %	1,12	0,71	1,49	0,73
Mieszkania oddane do użytku:	668	206	1 119	241
w tym:				
- budownictwo indywidualne	120	94	156	84
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :	70,9	71,5	66,9	88,8
w tym:				
- budownictwo indywidualne	149,1	99,4	151,5	147,2

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

a) stan na 30.09.2007 r.

b) w okresie I÷IX 2007 r.

Źródło: publikacje Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy: "Ważniejsze dane statystyczne o sytuacji społeczno-gospodarczej Bydgoszczy", „Biuletyn Statystyczny Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, publikacja Głównego Urzędu Statystycznego – „Biuletyn Statystyczny”, informacje własne

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Ludność Bydgoszczy wg stanu na 30.09.2007 r. wyniosła **362,0 tys. osób**, co potwierdza tendencję ciągłego spadku liczby mieszkańców (o prawie 1,5 tys. osób mniej niż na koniec 2006 roku). Populacja Bydgoszczy stanowiła ok. 18% ludności województwa kujawsko-pomorskiego.

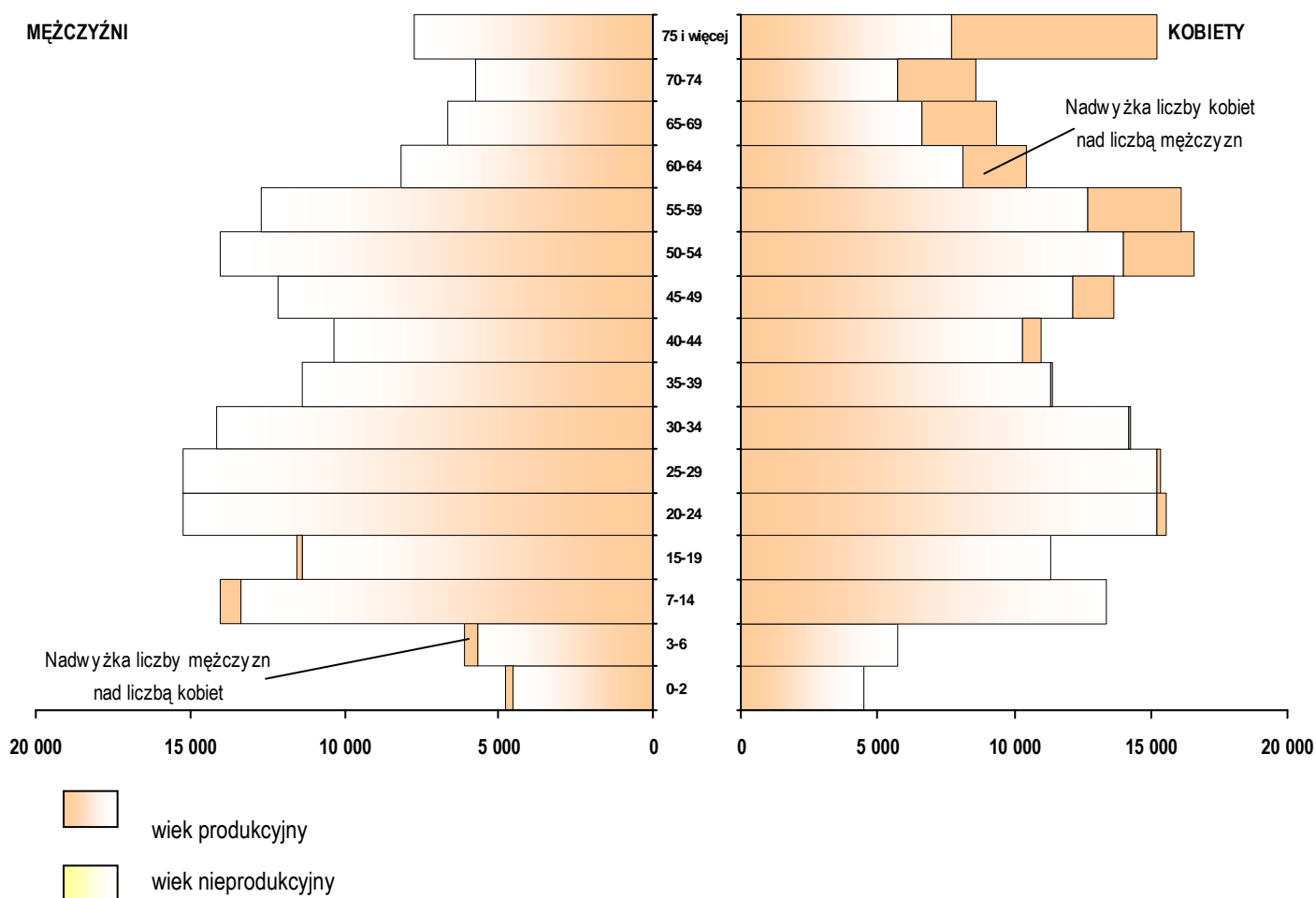
W strukturze ludności według płci nadal utrzymuje się przewaga kobiet, które stanowiły ponad 53,1% ogółu mieszkańców miasta. Współczynnik feminizacji utrzymywał się na tym samym poziomie, co w latach poprzednich i wynosił 113 kobiet na 100 mężczyzn.

W strukturze wiekowej społeczeństwa Bydgoszczy podstawowymi tendencjami, utrzymującymi się od kilku lat, są: spadek udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Struktura wiekowa przedstawiała się następująco (stan w dniu 30 czerwca 2007 r. – **362.397 osób**):

- wiek przedprodukcyjny: - **61.774 osoby** - **17,0%**
- wiek produkcyjny: - **236.856 osób** - **65,4%**
- wiek poprodukcyjny: - **63.767 osób** - **17,6%**

Ludność wg płci i wieku (stan w dniu 30 VI 2007 r.)

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Na przestrzeni 2007 roku przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w Bydgoszczy utrzymywała się na wyższym poziomie niż w ubiegłym roku o 3,0% i wyniosła 58,5 tys. osób. Stanowiła 26,2% zatrudnionych w województwie.

Wyraźny spadek zatrudnienia odnotowano jedynie w sekcji:

- transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 3,9%).

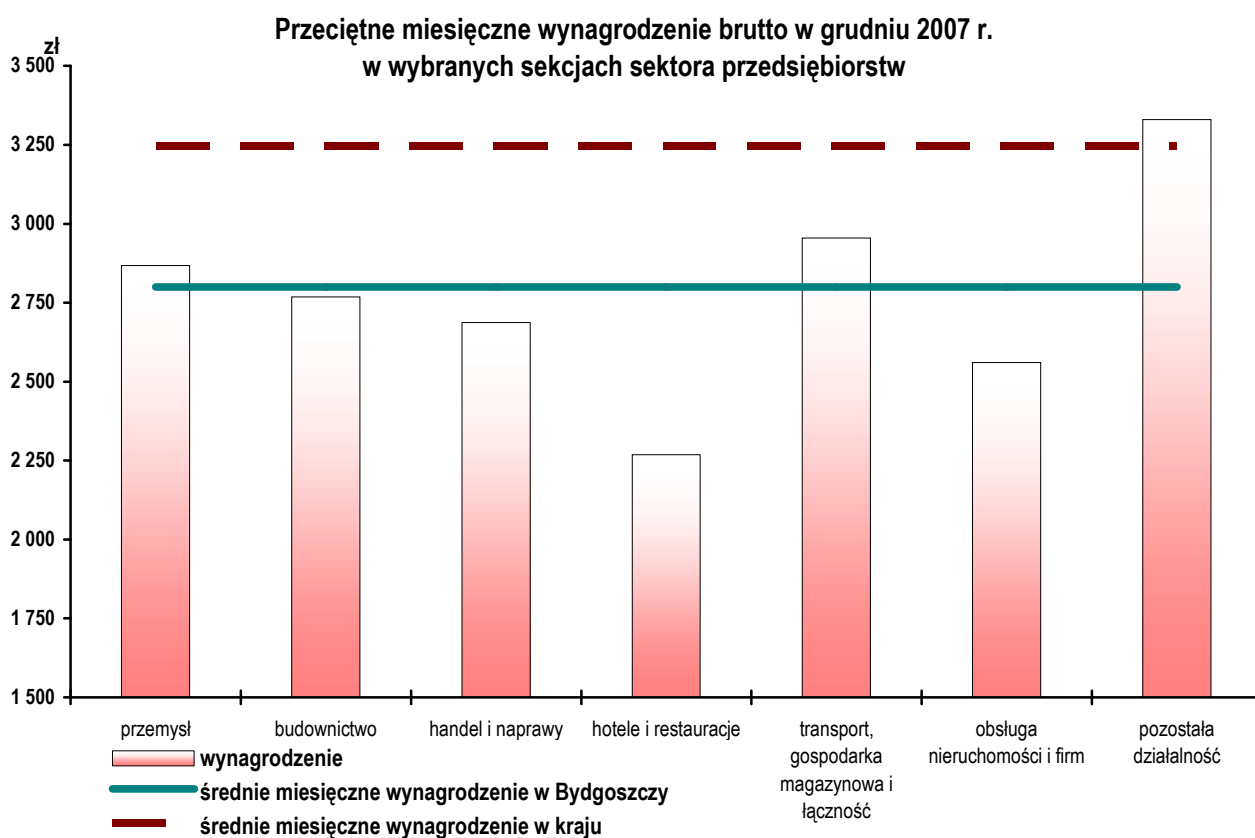
Wzrost zatrudnienia wykazały pozostałe sekcje, a największy:

- hotele i restauracje (o 25,3%),
- handel i naprawy (o 5,5%),
- budownictwo (o 3,4%).

Udział zatrudnionych w sektorze prywatnym wyniósł 85,2% i był o 0,8 pkt. wyższy niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło w 2007 roku 2.559 zł i było o 7,2% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i o 5,6% wyższe niż w województwie.

W grudniu 2007 roku przeciętna płaca w Bydgoszczy wyniosła 2.800 zł i była o 446 zł niższa niż średnia w kraju i niższa od płac w większości dużych miast w Polsce. Pracownicy sektora publicznego zarabiali w tym okresie średnio 3.783 zł tj. o 1.152 zł więcej niż zatrudnieni w sektorze prywatnym. Zarobki w sektorze publicznym były wyższe o 16,1% niż rok temu, a w sektorze prywatnym zmalały o 0,1%.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Pozytywnym zjawiskiem była malejąca liczba bezrobotnych zarejestrowanych, która w grudniu 2007 roku osiągnęła w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy ponad 14,1 tys. osób i była mniejsza w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o ponad 5,0 tys. osób (tj. spadek o ponad 26,3%).

W Bydgoszczy bezrobocie zmalało o prawie 3,4 tys. osób (tj. o prawie 24,8%) i w końcu grudnia 2007 r. zarejestrowanych było prawie 10,3 tys. osób. Nadal występuje przewaga osób wyrejestrowujących się nad tzw. napływem osób nowo rejestrujących się, która to ma miejsce już od kwietnia 2005 r.

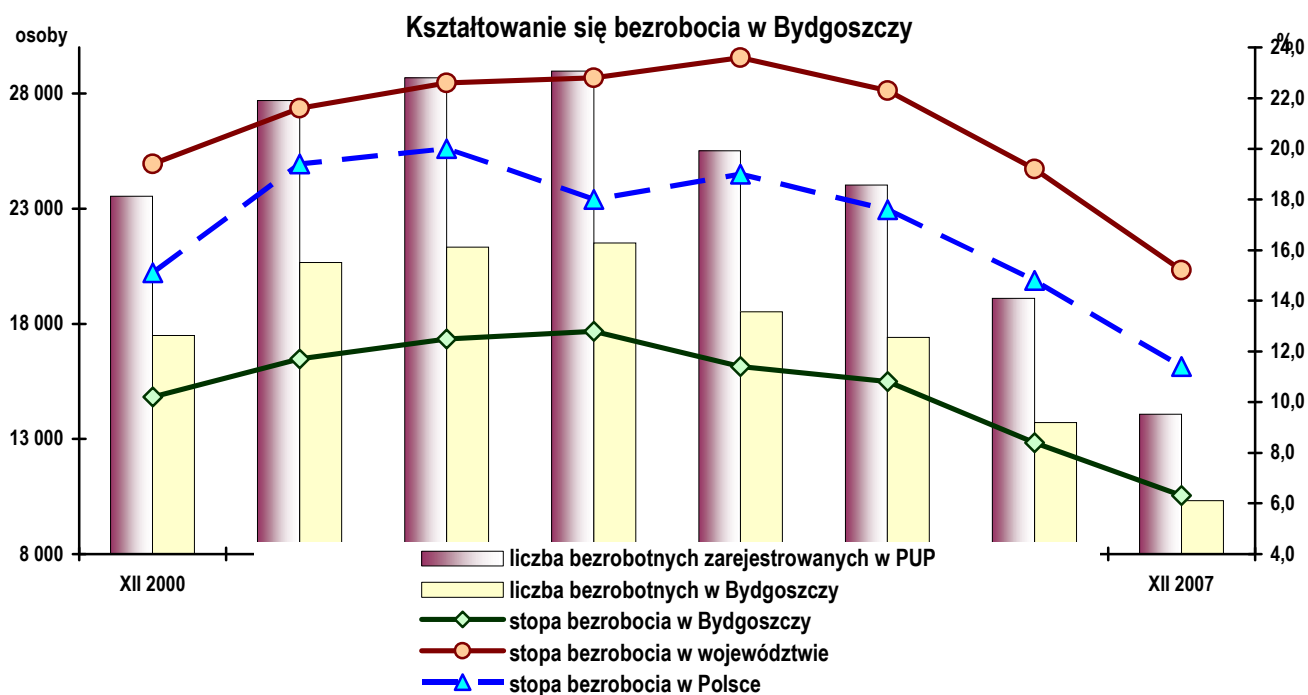
Większą część ogółu bezrobotnych, mimo wyższego poziomu wykształcenia, stanowiły kobiety, a ich udział wzrósł z 57,6% w 2006 r. do 59,2% w 2007 r. Na wysokim poziomie utrzymuje się udział długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 miesięcy), który wyniósł 28,9% (w poprzednim roku 30,9%).

Nadal niekorzystnym zjawiskiem jest wysoki odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku a na przestrzeni minionego roku wartość ta utrzymała się na poziomie 86,1% ogółu bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych osoby z niskimi kwalifikacjami (tj. z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym) stanowiły 59,5% (w analogicznym okresie roku ubiegłego – 62,3%). Choć osoby z wyższym wykształceniem stanowią niewielki odsetek bezrobotnych niepokojącym był fakt, że ich udział w ostatnich latach stale rośnie – z 9,1% w ub. roku do 10,1% w grudniu 2007 r.

Duży odsetek bezrobotnych stanowią ludzie młodzi. W grudniu 2007 roku 40,7% (w 2006 roku 41,8%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyło 34 roku życia.

Na koniec grudnia 2007 r. **stopa bezrobocia** wynosiła w Bydgoszczy **6,3%**, (w analogicznym okresie ub. roku 8,4%), w województwie kujawsko-pomorskim 15,2%, a w Polsce 11,4%. Wyższą stopę bezrobocia niż w Bydgoszczy odnotowano w: Kielcach (10,2%), Łodzi (8,7%), Lublinie (8,3%), Białymstoku (8,1%), Zielonej Górze (7,9%), Rzeszowie (7,4%), Gorzowie Wlkp. (6,9%), Szczecinie (6,5%) i Toruniu (6,4%).

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Działaniami aktywizującymi bezrobotnych w 2007 roku objęto 3.794 osoby (w poprzednim roku 4.059 osób), w tym wg poszczególnych form:

- prace interwencyjne – 47 osób (w ub. roku – 98 osób),
- roboty publiczne – 182 osoby (w ub. roku – 290 osób),
- szkolenia – 1.356 osób (w ub. roku – 1.041 osób),
- staże – 824 osoby (w ub. roku – 1.511 osób),
- przygotowanie zawodowe – 258 osób (w ub. roku – 396 osób),
- dotacje – 190 osób (w ub. roku – 120 osób).

Działania na rzecz aktywizacji bezrobotnych finansowane były zarówno przez Fundusz Pracy (2.863 osoby – w ub. roku 2.597 osób) jak i Europejski Fundusz Socjalny (906 osób – w ub. roku 1.450 osób).

Ponadto prowadzono inne działania:

- wspierające samozatrudnienie osób bezrobotnych poprzez szkolenia ABC Biznesu i ABC Przedsiębiorczości, udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, informację i doradztwo; łącznie w 2007 roku podjęło działalność gospodarczą 367 bezrobotnych z Bydgoszczy. Działania były finansowane przez FP, EFS i PFRON,
- Klub Integracji Społecznej – obejmuje pomocą osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, pozostających w ewidencji PUP powyżej 2 lat, osób powyżej 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Fordonu,
- badania lokalnego rynku pracy – monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oczekiwania osób bezrobotnych dot. popytu na samozatrudnienie, podnoszenia kwalifikacji, czy przygotowania zawodowego; badania przełożyły się również na realizację projektów współfinansowanych z EFS, a efektem było podpisanie umów z osobami bezrobotnymi na prowadzenie działalności wraz z przyznaniem środków na jej rozpoczęcie (w ramach projektu „Nadał aktywni” – 149 umów, „Młodzież po raz trzeci” – 12 umów).

Na bydgoskim rynku pracy pojawiają się jeszcze zapowiedzi zwolnień grupowych.

W 2007 roku 8 zakładów zadeklarowało zamiar zwolnienia ok. 250 osób tj. o ponad 70 osób więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Największe zapowiedzi redukcji zatrudnienia dotyczyły takich zakładów jak:

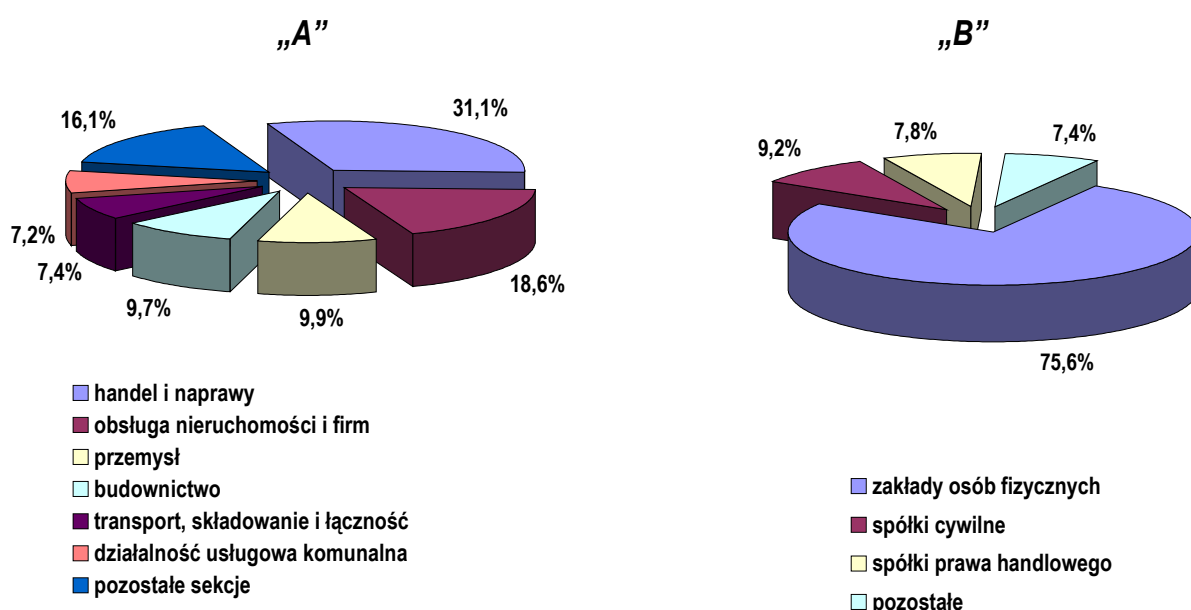
- APW POLAND Sp. z o.o. Oddział Bydgoszcz (120 osób),
- Jednostka Wojskowa nr 4406 (46 osób),
- ZUS Oddział Bydgoszcz (32 osoby),
- Telekomunikacja Polska S.A. Oddział Bydgoszcz (25 osób),
- Jednostka Wojskowa nr 3033 (14 osób).

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Ogółem w Bydgoszczy w końcu grudnia 2007 r. funkcjonowało **44,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (prawie 0,2 tys. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku – co było spowodowane dalszym porządkowaniem ewidencji działalności gospodarczej). Podmioty te stanowiły 24,0% wszystkich jednostek w województwie.

W sektorze prywatnym działało 97,5% jednostek, podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku).

Struktura rejestru REGON według sekcji („A”) i formy prawnej („B”) w XII 2007 roku

W przeciągu roku przybyło spółek prawa handlowego (wzrost o 3,3%). Nastąpił nieznaczny spadek liczby podmiotów w sektorze prywatnym (spadek o ok. 180 firm, tj. o 0,4%).

W ogólnym rozrachunku nastąpił wzrost liczby firm w większości sekcji, natomiast największy spadek odnotowały sekcje: handlu i napraw (spadek o 6,7%) i przemysłu (spadek o 3,0%).

W oparciu o kapitał zagraniczny działalność gospodarczą prowadziło 501 spółek (tj. o 21 więcej niż przed rokiem). Nowe firmy zagraniczne zainwestowały głównie w sektory: obsługa nieruchomości i firm (przybyło 7 firm), handel i naprawy (przybyło 7 firm) i budownictwie (przybyło 6 firm).

Nastąpiły dalsze zmiany w zakresie struktury podmiotów gospodarczych według liczby zatrudnionych. Nastąpił nieznaczny wzrost liczby średnich firm zatrudniających od 50 do 249 osób (wzrost o 1,6%) i dużych (wzrost o 1,4%). Jednocześnie spadła liczba firm małych, w tym zatrudniających do 9 osób (spadek o 0,5%).

W efekcie struktura podmiotów gospodarki narodowej w grudniu 2007 r. przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	Małe (do 49 pracowników)		Średnie (50-249)	Duże (250 i więcej)
			w tym: mikro (do 9)		
1	2	3	4	5	6
XII 2006 r.	44 942	44 507	42 981	364	71
XII 2007 r.	44 753	44 311	42 753	370	72
2006=100	99,6	99,6	99,5	101,6	101,4
udział do ogółu w 2007 roku	100,00%	99,01%	95,53%	0,83%	0,16%

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bydgoszczy wypracowały w 2007 roku przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 9.661,9 mln zł (z wyłączeniem handlu i napraw) tj. o 1,0 mld zł wyższy (o 11,6% wyższy) niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wzrost przychodów odnotowały przedsiębiorstwa we wszystkich sekcjach, a największy m.in. w: budownictwie (wzrost o 24,8%), obsłudze nieruchomości i firm (wzrost o 14,9%), przemyśle (wzrost o 9,7%) i hotelach i restauracjach (wzrost o 8,4%).

Udział sektora prywatnego stanowił 79,4% ogółu przychodów (w roku poprzednim 79,3%).

Osiągnięte przez bydgoskie przedsiębiorstwa przychody ze sprzedaży i usług stanowiły ok. 26,2% ogółu przychodów produkcji wytworzonej w województwie kujawsko-pomorskim.

PRZEMYSŁ

Przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały w 2007 roku lepsze wyniki niż przed rokiem. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) w wysokości 7.155,2 mln zł były o 9,7% wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Nastąpił również wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w kraju (o 9,7%), jak i w województwie (o 12,7%).

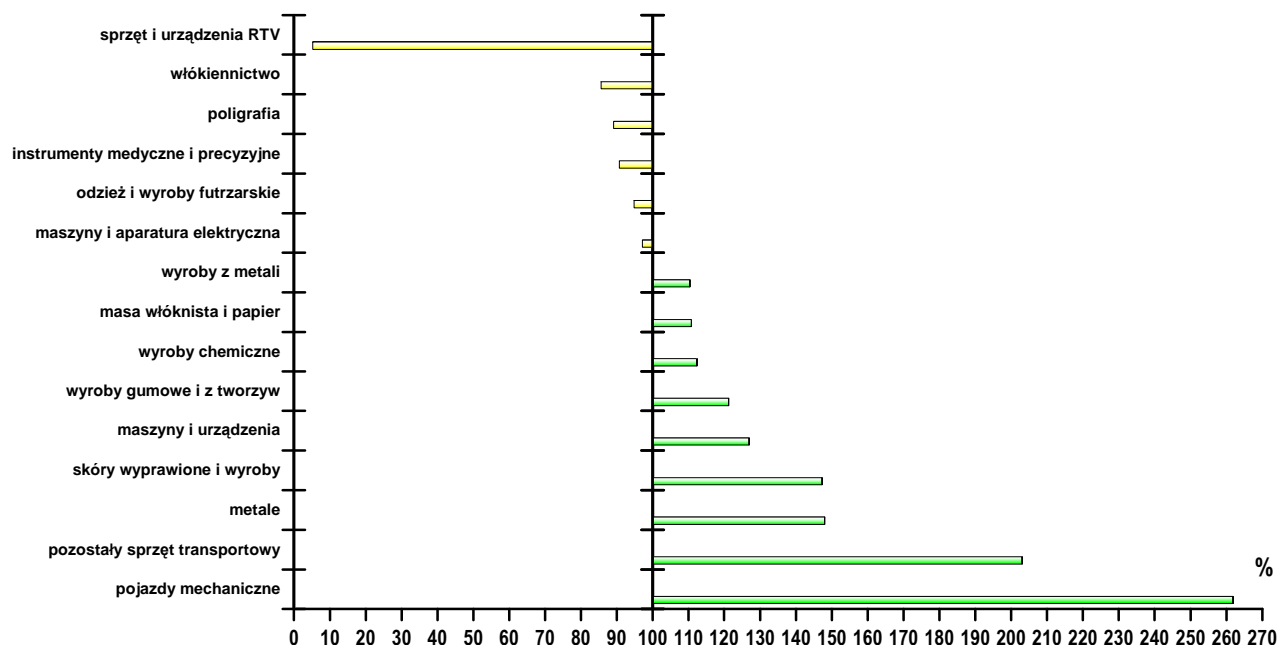
W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku bydgoskie firmy odnotowały wzrost produkcji w 13 działach, przy czym największy w zakresie:

- produkcji pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep (o 161,8%),
- produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 103,0%),
- produkcji metali (o 48,0%),
- produkcji skór i wyrobów (o 47,3%),
- produkcji maszyn i urządzeń (o 26,9%),
- produkcji wyrobów gumowych (o 21,2%).

Pozostałe działy odnotowały spadek przychodów, przy czym największy dotyczył:

- produkcji sprzętu i urządzeń rtv i telekomunikacyjnych (o 94,8%),
- włókiennictwa (o 14,4%),
- działalności wydawniczej i poligraficznej (o 10,9%),
- produkcji instrumentów medycznych i precyzyjnych (o 9,3%).

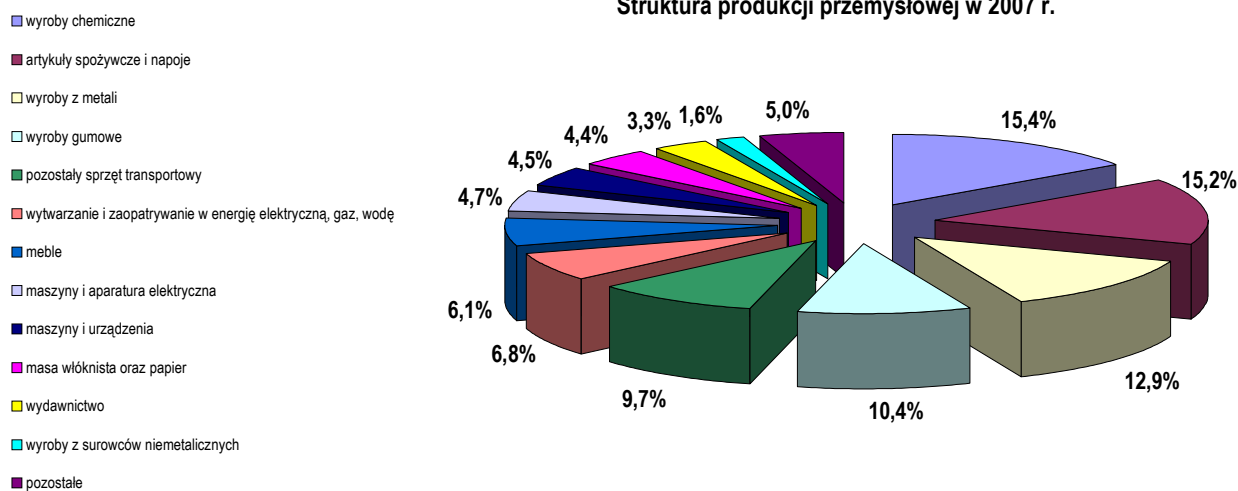
Dynamika przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w 2007 r. (2006=100)

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W strukturze produkcji przemysłowej dominowała produkcja wyrobów chemicznych (15,4%), artykułów spożywczych i napojów (15,2%), wyrobów z metali (12,9%) oraz wyrobów gumowych (10,4%). Struktura produkcji przemysłowej, w której udział poszczególnych sekcji jest równomierny, odzwierciedla korzystną tendencję zróżnicowania gospodarki miasta.

Struktura produkcji przemysłowej w 2007 r.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W omawianym okresie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle wyniosło 2.671 zł (wzrosło o 4,5% w stosunku do roku poprzedniego), a wydajność pracy na 1 zatrudnionego 218,7 tys. zł (tj. o 7,3% wyższa niż przed rokiem). W tym samym okresie przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 2.911 zł (wzrosło o 8,9%), natomiast w województwie 2.450 zł (wzrosło o 7,4%).

BUDOWNICTWO

W 2007 roku budownictwo zrealizowało sprzedaż (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 1.122,2 mln zł tj. o 24,8% wyższą niż w 2006 roku (w województwie o 16,8% wyższą, w kraju o 24,9%), w tym odnotowano wzrost w dziale produkcji budowlano-montażowej o 25,0%, w województwie o 16,6%, natomiast w kraju wzrost o 7,8%.

Produkcja budowlana bydgoskich firm stanowiła ok. 31,4% produkcji wszystkich firm budowlanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Największy wzrost produkcji odnotowano w zakresie wznoszenia budynków i budowli (o 25,4%). Przedsiębiorstwa te osiągnęły 73,8% udział w strukturze przychodów budownictwa i uzyskały sprzedaż w wysokości ponad 828,3 mln zł, tj. o 22,2% wyższą niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

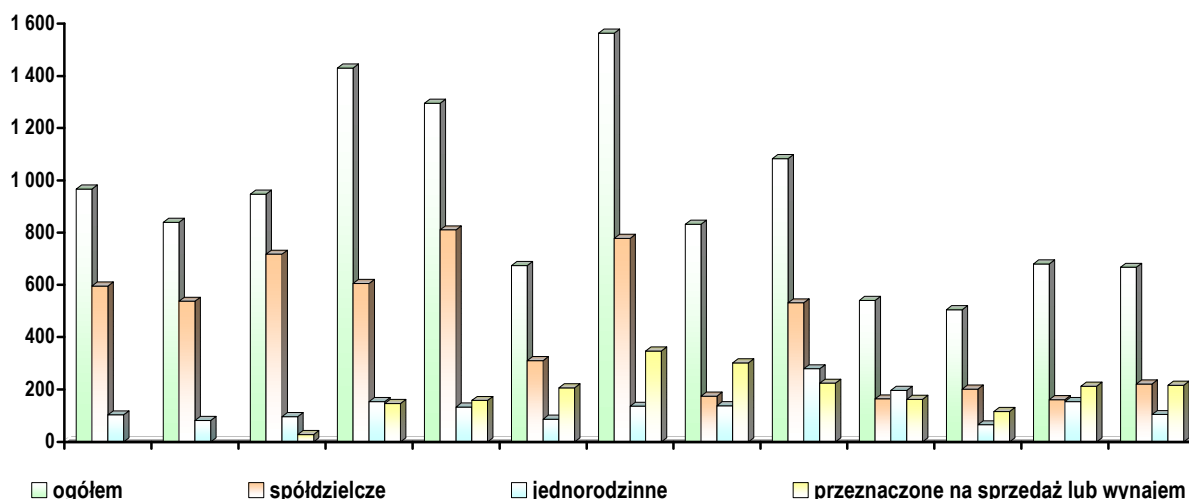
Wydajność pracy na 1 zatrudnionego w budownictwie wyniosła 295,0 tys. zł i była o 20,7% wyższa niż przed rokiem. Przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 2.575 zł i było o 13,3% wyższe niż w roku poprzednim. Dla porównania w omawianym okresie w kraju wyniosło 2.976 zł (wzrosło o 15,5%), a w województwie 2.491 zł (wzrosło o 12,6%).

W zakresie budownictwa mieszkaniowego w 2007 roku oddano do użytku 668 mieszkań (o 13 mniej niż w 2006 roku, tj. o 1,9%) o łącznej powierzchni użytkowej 47,7 tys. m², w tym:

- spółdzielczych	- 221 mieszkań,	(w ub. roku 161),
- przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	- 216 mieszkań,	(w ub. roku 212),
- społeczno-czynszowych	- 127 mieszkań,	(w ub. roku 145),
- w zabudowie jednorodzinnej	- 104 mieszkania,	(w ub. roku 154),
- zakładowe	- 0 mieszkań,	(w ub. roku 9).

Ilość oddanych mieszkań w Bydgoszczy stanowiła 12,0% wszystkich mieszkań oddanych do użytku w województwie, w tym spółdzielczych prawie 38%.

**Mieszkania oddane do użytku w Bydgoszczy
w poszczególnych latach**

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Mieszkania spółdzielcze stanowiły prawie 33,1% ogółu mieszkań oddanych do użytku w minionym roku, wybudowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem ponad 32,3%, a jednorodzinne 15,6%.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

W 2007 roku kontynuowano działania związane z wdrażaniem reformy systemu oświaty w zakresie restrukturyzacji szkół i placówek oświatowych. W roku szkolnym 2007/2008 zlikwidowano Zespół Szkół Odzieżowych, a budynek przekazano do dyspozycji Miasta.

W omawianym okresie realizowano także zadania wynikające z polityki oświatowej:

- przyznano Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację działań innowacyjnych, skierowanych do uczniów niepełnosprawnych i specjalistycznych w szkolnych placówkach oświatowych,
- realizowano rządowy program wyrównywania warunków startu uczniów „Wyprawka szkolna”,
- realizowano projekt Unii Europejskiej SOCRATES COMENIUS – wspiera on inicjatywy mające na celu podniesienie jakości edukacji szkolnej i promowanie świadomości wymiaru europejskiego w procesach edukacyjnych; ma na celu wzbogacenie i uzupełnienie systemów edukacyjnych krajów uczestniczących; pomaga uczniom i nauczycielom w kształtowaniu poczucia przynależności do szerszej i otwartej na świat społeczności europejskiej - społeczności o różnych tradycjach, mającej jednak korzenie we wspólnej historii,
- realizowano projekt Unii Europejskiej MŁODZIEŻ – Akcja 1.1 - Wymiana Młodzieży – to wspólne przedsięwzięcie co najmniej dwóch grup młodzieży z krajów europejskich, które umożliwia współpracę w oparciu o zainteresowania uczestników; pozwala zdobyć ciekawe doświadczenia związane z pracą w grupie, w międzynarodowym środowisku, poznawaniem innych kultur; ważnym etapem projektu jest spotkanie uczestników, kiedy to realizowane są wcześniej wypracowane pomysły,
- nastąpiła likwidacja: XVI LO, Liceum Profilowanego Odzieżowego, Uzupełniającego LO nr 2 i ULO nr 2 dla Dorosłych,
- utworzono: Technikum Elektryczne dla Dorosłych, Technikum Mechaniczne dla Dorosłych, ZSZ Mechaniczną dla Dorosłych i XXI LO Integracyjne.

W ramach działań inwestycyjnych, m.in.:

- kontynuowano termomodernizację obiektów placówek oświatowych,
- kontynuowano przebudowę budynku I LO,
- rozpoczęto rozbudowę i przebudowę Gimnazjum Nr 31 na Osowej Górze,
- rozpoczęto budowę sali gimnastycznej wraz z osiedlowym klubem kultury przy Gimnazjum Nr 28.

Wartość wykonanych robót ogółem wyniosła prawie 22,0 mln zł (tj. 29,6% więcej niż w poprzednim roku).

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

W 2007 r. w zakresie zadań inwestycyjnych:

- zakończono budowę bloku operacyjnego Szpitala Miejskiego,
- przebudowano Oddział Intensywnej Terapii Noworodków i Oddział Rehabilitacji Szpitala Miejskiego,
- przystosowano pomieszczenia Bydgoskiego Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych do realizacji programu pomocy psychologicznej i pedagogicznej dzieciom i młodzieży z rodzin w kryzysie.

Ze środków pochodzących z budżetu miasta wydano na inwestycje prawie 2,0 mln zł.

W zakresie profilaktyki zdrowia realizowany był „Miejski Program Promocji Zdrowia”. Obejmował on działania zmierzające do zmniejszenia spożycia alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, profilaktyki w chorobach niedokrwienia, nowotworów złośliwych i chorób zakaźnych, intensyfikację profilaktyki próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci, młodzieży i kobiet ciężarnych, zwiększenia wczesnego wykrywania wad słuchu u dzieci, obniżenia skali występowania wad postawy wśród dzieci i młodzieży szkolnej, zwiększenia wykrywalności cukrzycy typu B oraz wad męskich narządów moczowo-płciowych u dorosłych.

Ponadto konsekwentnie realizowany był „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii”, z którego środków dofinansowywana jest działalność świetlic terapeutycznych działających przy:

- Domu Pomocy Społecznej „Słoneczko” i „Promień Życia”,
- Domu Dziennego Pobytu „Senior” i „Niezapominajka”,
- Bydgoskim Centrum Wsparcia Rodziny,
- Rejonowym Ośrodku Pomocy Społecznej na Kapuściskach.

Wspierana była działalność Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Program z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowany jest również przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA” w oparciu o stałą kadre merytoryczną specjalistów psychoterapii uzależnień i psychoprofilaktyki.

Programy profilaktyki i promocji zdrowia realizowane były również przez organizacje nie należące do sektora finansów publicznych, m.in. takie jak: PCK, Fundacja „Wiatrak”, Fundacja „Praestern”, Stowarzyszenie Wspólnota Duchowa „Iskierki”, Stowarzyszenie Wsparcia Społecznego, Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień Stowarzyszenia „Monar”, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Polski Związek Głuchych, Polski Związek Niewidomych.

Zespół Żłobków Miejskich prowadził działalność w 8 placówkach (w tym 1 żłobek specjalistyczny), które dysponowały 410 miejscami normatywnymi.

W ramach działań podejmowanych na rzecz opieki społecznej realizowano podstawowe usługi opiekuńcze, zasiłki, pomoc w naturze i dofinansowywano zadania organizacji pozarządowych wykonujących zadania pomocy społecznej. Usługi świadczone są przez: 3 Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym, które zapewniły opiekę 347 osobom (w ub. roku skorzystało z pomocy 308 osób); 5 Domów Dziennego Pobytu, które zapewniły opiekę 151 osobom i dodatkowo 73 osobom w formie posiłków (w ub. roku skorzystało z pomocy 156 osób i dodatkowo 57 osób z posiłków); 4 Środowiskowe Domy Samopomocy, które zapewniły opiekę 142 osobom (w poprzednim roku funkcjonowało 5 ŚDS, w których skorzystało z pomocy 136 osób).

Ponadto wspomagano również rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.

Bydgoskie Centrum Wsparcia Rodziny realizowało zadania w zakresie: rozwiązywania problemów życiowych oraz pomocy w sytuacjach kryzysowych; konsultacji i terapii indywidualnej dot. problemów wychowawczych, rodzinnych, małżeńskich, przemocy, zaburzeń osobowości i emocjonalnych, współuzależnienia; prowadzenia zajęć dla dzieci i młodzieży z zakresu komunikacji, asertywności i nabywania umiejętności rozwiązywania problemów i rozładowywania napięć.

Ośrodek udzielił pomocy ponad 4,3 tys. osób (w ub. roku 4,2 tys. osób), z których największą grupę problemową stanowiły osoby bezrobotne, a w dalszej kolejności pacjenci z problemami osobowościowymi, kłopotami wychowawczymi, przemocy, psychiatrycznymi oraz uzależnieniami.

Placówka specjalistyczna jaką jest Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy m.in. inicjuje i wspomaga formy opieki i wychowania rodzinnego. Pozyskuje, kwalifikuje i szkoli kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych, pomaga w uregulowaniu sytuacji prawnej dzieci oraz świadczy pomoc specjalistyczną.

Organizowaniem i udzielaniem schronienia osobom bezdomnym oraz ofiarom przemocy w rodzinie i klęsk żywiołowych zajmował się także Zakład Pomocy Społecznej dla Bezdomnych (z dniem 31 grudnia 2007 roku ZPSdB został zlikwidowany, a realizację jego zadań przejęło stowarzyszenie Polski Komitet Pomocy Społecznej), który udzielił schronienia w schroniskach:

- dla mężczyzn – przebywały średniomiesięcznie 123 osoby (w ub. roku 200 osób),
- dla matki z dzieckiem – przebywało średniomiesięcznie 125 osób (w ub. roku 147 osób),
- dla rodzin – przebywało 57 osób (w ub. roku 69 osób) – budynek schroniska z dniem 1 listopada 2007 roku został przekwalifikowany na budynek z lokalami socjalnymi w zarządzie ADM.

KULTURA I NAUKA

W 2007 roku w oparciu o samorządowe instytucje kultury działające na terenie Bydgoszczy miało miejsce wiele imprez kulturalnych, m.in.:

- 3 spektakle premierowe oraz 249 przedstawień w Teatrze Polskim, które obejrzało ponad 30,0 tys. osób,
- 367 imprez kulturalnych – spotkania literackie, wernisaże, koncerty i spektakle – w ramach działalności MOK-u, w których udział wzięło prawie 154,1 tys. osób,
- 11 wystaw stacjonarnych w Galerii Miejskiej bwa i 2 w Galerii Hotelu BRDA, które zwiedziło ponad 9,3 tys. osób,
- 4 wystawy stałe i 23 czasowe w Muzeum im. L. Wyczółkowskiego oraz 6 ekspozycji czasowych poza Muzeum, które odwiedziło ogółem prawie 25,3 tys. osób.

Powyższe instytucje otrzymały dotacje z budżetu miasta na działalność bieżącą w wysokości ponad 11,7 mln zł.

Wspomagano również działalność kulturalną i naukową, poprzez przyznawanie przez Prezydenta Miasta:

- nagród – naukowych i artystycznych, na łączną kwotę w wysokości prawie 82 tys. zł,
- stypendiów – naukowych i artystycznych, w wysokości ponad 67 tys. zł.

Promowano także dorobek kulturalny miasta poprzez wspomaganie inicjatyw artystycznych i kulturalnych, m.in.:

- Prezydent Miasta mieszkańcom na 661. Urodziny Królewskiego Miasta Bydgoszczy,
- XXX Bydgoskie Impresje Muzyczne,
- 45. Bydgoski Festiwal Muzyczny – Karol Szymanowski i mistrzowie muzyki XX wieku,
- Festiwal Piosenek Jacka Kaczmarskiego “Źródło wciąż bije”,
- IV Międzynarodowy Festiwal Reportażu Telewizyjnego “Camera Obscura 2007”,
- VII Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów “Artur Rubinstein in memoriam”,
- VII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I.J. Paderewskiego,
- III Bydgoski Jarmark Wodny – Bydgoszcz 2007,
- V Bydgoski Festiwal Jazzowy “Bydgoszcz Jazz Festiwal”,
- Inkubator Działań Twórczych,
- Czasopismo “Promocje Kujawsko-Pomorskie”,
- “Kwartalnik Artystyczny Kujawy i Pomorze”.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2007 roku, m.in.:

- przebudowano taras biblioteki na Starym Rynku,
- przebudowano budynek Galerii Miejskiej bwa,
- przebudowano budynek Teatru Polskiego,
- kontynuowano rewitalizację zasobów kulturowych i przyrodniczych Wyspy Młyńskiej i jej najbliższego otoczenia,
- kontynuowano rewaloryzację Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku.

Ze środków pochodzących z budżetu miasta na inwestycje wydano prawie 17,5 mln zł (w ub. roku ponad 12,2 mln zł).

W ramach ochrony i konserwacji zabytków wykonano prace remontowo-konserwatorskie m.in.:

- dachu i korony muru budynku synagogi przy ul. Bydgoskiej 22,
- kościoła św. Marcina i Mikołaja przy ul. Farnej 2, św. Trójcy przy ul. Św. Trójcy 26, św. Piotra i Pawła przy ul. M. Reja 3,
- budynków Kurii Diecezjalnej przy ul. Grodzkiej

Wykorzystano na ten cel z budżetu miasta prawie 530 tys. zł.

Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 marca 2007 r. Wyższa Szkoła Informatyki i Nauk Społeczno-Prawnych zmieniła nazwę na „Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości”. Uczelnia wzbogaciła swoją ofertę na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji o nowe specjalności: „informatyka w zarządzaniu przedsiębiorstwem”, „handel międzynarodowy”, „zarządzanie sprzedażą”, „bezpieczeństwo i higiena pracy”, a na kierunku administracja o „informatykę w administracji”.

Decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 stycznia 2007 r. Zamiejscowy Wydział Politologii w Bydgoszczy Wyższej Szkoły Zarządzania i Bankowości w Poznaniu otrzymał uprawnienia do prowadzenia studiów I stopnia na kierunku „politologia”.

Ponadto w Bydgoszczy powstał Wydział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu – decyzją Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2006 r. uczelnia otrzymała uprawnienia do prowadzenia studiów I stopnia na kierunku „finanse i rachunkowość” oraz „zarządzanie”.

KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA

W 2007 roku realizowano zadania inwestycyjne, które obejmowały m.in.:

- kontynuację przebudowy i rozbudowy obiektów sportowych stadionu CWKS „Zawisza”,
 - dokończenie przebudowy obiektów sportowych Uczniowskiego Klubu Sportowego „Kopernik”,
 - utworzenie integracyjnych ogólnodostępnych stref rekreacji dziecięcej (5 placów zabaw na Błoniu, Miedzyniu, Górzyskowie, Okolu i w Fordonie),
 - zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych na terenie miasta w ramach programu „Zielone Sale”,
- Wartość wykonanych w tym czasie robót inwestycyjnych wyniosła prawie 42,2 mln zł (w poprzednim okresie prawie 3,9 mln zł), z czego 10,8 mln zł stanowiło środki z FRKF.

W omawianym okresie zorganizowano wiele imprez sportowych o randze międzynarodowej, m.in.:

- o Grand Prix Polski na Żużlu,
- o VII Europejski Festiwal Lekkoatletyczny – Bydgoszcz Cup,
- o Mistrzostwa świata w Karate Shotokan kadetów, juniorów i seniorów,
- o Liga Światowa w piłce siatkowej mężczyzn,
- o III Międzynarodowe Regaty Juniorów i Młodzieży do lat 23 w kajakarstwie,
- o Międzynarodowe Otwarte Mistrzostwa Polski PFS „Gwardia” młodzieży w judo,
- o Międzynarodowy Festiwal Zapaśniczy im. Franciszka Harczenko młodzików i kadetów,
- o Międzynarodowy Festiwal Szachowy,
- o VI Międzynarodowy Turniej Karate „Central Europe Open”.

Ponadto Miejskie Centrum Informacji Turystycznej:

- brało udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych ITB 2007 w Berlinie oraz TOUR-SALON w Poznaniu,
- współpracowało z wieloma instytucjami w celu promocji atrakcji turystycznych województwa kujawsko-pomorskiego i innych miast Polski,
- promowało imprezy sportowe, plenerowe, turystyczne i inne.

W zakresie krajoznawstwa w omawianym okresie dofinansowano wiele imprez i zadań, m.in.:

- o cykl imprez pieszych „Szlakami Pomorza i Kujaw”,
- o „V Rajd Pieszy 100 km dookoła Bydgoszczy w 24 godziny”,
- o rajd rowerowy częścią międzynarodowej trasy R1,
- o wystawę tematyczną „Bydgoszcz Miasto Przyjazne Turystyce”,
- o rozszerzenie sieci szlaków spacerowych w okolicach Osowej Góry, Smukały i Nowego Fordonu.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2007 roku realizując działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska w sferze oczyszczania ścieków, funkcjonowały cztery komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 108,9 tys. m³/dobę:

- „**Fordon**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 26,7 tys. m³/dobę),
- „**Kapuściska**” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 71,9 tys. m³/dobę); budżet gminy dofinansowuje inwestycję w formie udziałów, które przeznaczają się na budowę sieci kanalizacyjnej zlewni Bydgoszcz i zlewni Solca Kujawskiego oraz Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.,
- „**Osowa Góra**” – mechaniczno-biologiczna o wydajności 9,6 tys. m³/dobę (oczyszczone ścieki odprowadzane są do Kanału Bydgoskiego),
- „**Piaski**” – mechaniczno-biologiczna o wydajności 0,7 m³/dobę (oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Brdy).

Rozruch oczyszczalni „Fordon” i „Kapuściska” wraz z modernizacją sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, sukcesywnie wpływa na znaczną poprawę sytuacji w zakresie ochrony środowiska – gwarantuje całkowite oczyszczanie odprowadzanych ścieków. W 2007 roku – wszystkie ścieki, przyjęte przez oczyszczalnie, zostały oczyszczone – w ilości 18,4 mln m³ (w analogicznym okresie ub. roku – 17,9 mln m³), w tym 12,2 mln m³ z gospodarstw domowych (w poprzednim roku 12,5 mln m³).

Na terenie Bydgoszczy zanieczyszczenie powietrza monitorowane jest m.in. przez stację monitoringową zlokalizowaną przy Placu Poznańskim, która to zarejestrowała w okresie od stycznia do grudnia 2007 r. poziom średniego stężenia (24-godzinne) dwutlenku siarki (norma 125 µg/m³) w przedziale od 4 do 22 µg/m³ (w analogicznym okresie ub. roku 5÷53 µg/m³). Średnie stężenie dwutlenku azotu wyniosło 17÷48 µg/m³ (w analogicznym okresie ub. roku 12÷45 µg/m³).

Stacja monitoringowa przy ul. Warszawskiej dodatkowo podaje stężenie tlenu węgla, którego maksymalna średnia 8-godzinna spośród średnich kroczących (norma 10.000 µg/m³) wyniosła w omawianym okresie od 1.061 do 4.021 µg/m³ (w analogicznym okresie ub. roku 1.053÷5.842 µg/m³).

W ramach zadań bieżących realizowane były m.in.: usuwanie odpadów niebezpiecznych, nietypowych oraz wielkogabarytowych także z różnych miejsc nieprzeznaczonych do tego celu, program selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, utylizacja odpadów niebezpiecznych pochodzących z nadzwyczajnych zagrożeń, eksploatacja Małej Elektrowni Gazowej zlokalizowanej na wysypisku komunalnym w Żółwinie-Wypaleniskach oraz administracja tego wysypiska (w ramach zadań Zakładu Robót Publicznych).

Wywozem odpadów komunalnych i nieczystości oraz letnim oczyszczaniem miasta zajmowały się m.in. firmy: „Remondis Bydgoszcz” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Corimp” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „MIKROS” oraz w ramach „porozumień” Zakład Robót Publicznych.

Utrzymywaniem czystości terenów zieleni miejskiej, pracami agrotechnicznymi, nasadzeniami i pielęgnacją zajmowały się trzy firmy: Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Rekultywacji i Rewaloryzacji Obszarów Zabytkowych „Eko-Park” sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agro” S.C.

W zakresie ochrony przyrody kontynuowano prace rewaloryzacyjne i konserwatorskie zabytkowego Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku i pielęgnację parku.

„Leśny Parka Kultury i Wypoczynku” sp. z o.o. kompleksowo obsługuje zespół przyrodniczo-rekreacyjny w Myślicinku, w skład którego wchodzi konserwacja, utrzymanie i zarządzanie m.in. Ogrodem Botanicznym, Ogrodem Fauny Polskiej, pozostałymi terenami parkowymi i rekreacyjnymi.

Na terenie miasta wykonano podstawowe prace agrotechniczne wraz z nasadzeniami sezonowymi, obsadzenia roślinami wieloletnimi, ścinanie drzew i karczowanie pni ze szczególnym uwzględnieniem m.in.: parku im. Jana Kochanowskiego, Wincentego Witosa i Kazimierza Wielkiego oraz pielęgnowano zieleń parków: Wzgórza Dąbrowskiego, Doliny 5-ciu Stawów i Nad Starym Kanałem Bydgoskim.

Realizowane były projekty unijne:

- PROMOTE – dot. badań skażenia terenu byłej gazowni przy ul. Przemysłowej,
- „Green Keys” – Zielone Klucze – Zieleń miejska jako klucz do zrównoważonego rozwoju miast,
- „Wykorzystanie Śródlądowych Dróg Wodnych dla Rozwoju Regionalnego” akronim „InWater” – Bydgoski Węzeł Wodny.

W zakresie edukacji ekologicznej i monitoringu środowiska: przeprowadzono akcję sprzątnięcia miasta z okazji Dnia Ziemi, dofinansowano działalność edukacyjną Kujawsko-Pomorskiego Centrum Edukacji Ekologicznej LPKiW (m.in. Paradę Recyklingu w ramach Bydgoskich Dni Ochrony Środowiska), drukowano plakaty o treści ekologicznej, organizowano konkursy ekologiczne.

W realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska budżet miasta wspomagają: Powiatowy i Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (środki finansowe w kwocie ponad 6,6 mln zł), z którego dofinansowano m.in.:

- rewaloryzację i pielęgnację zabytkowego parku w Ostromecku (1.737 tys. zł),
- usuwanie odpadów z różnych miejsc, wielkogabarytowych, ze szkód i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych z nadzwyczajnych zagrożeń (848 tys. zł),
- termomodernizację (650 tys. zł),
- działalność edukacyjną w K-PCEE LPKiW (475 tys. zł),
- wymianę urządzeń grzewczych nieekologicznych na ekologiczne (299 tys. zł),
- zagospodarowanie nieużytków w rejonie ul. Pięknej-Orlej (272 tys. zł),
- inwentaryzację systemów wodnych na terenie miasta (221 tys. zł).

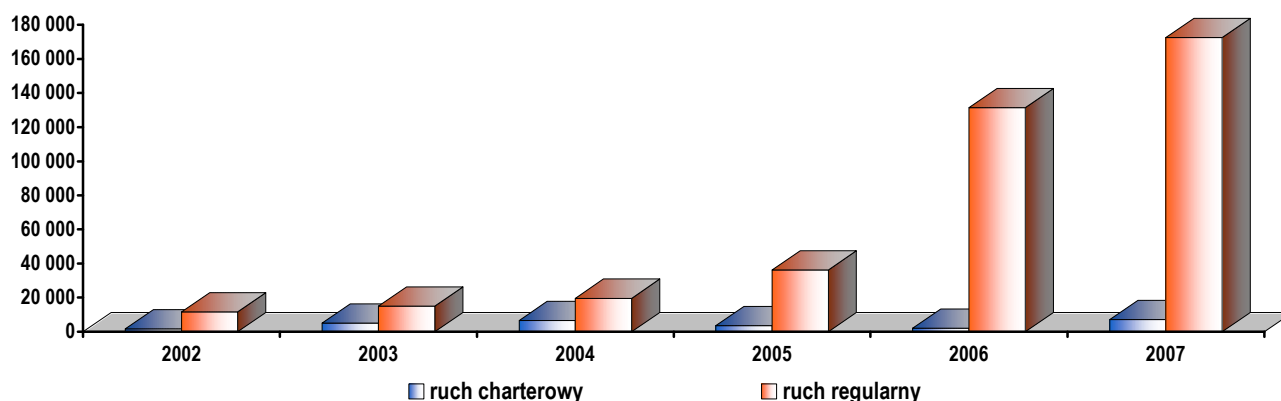
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W ramach włączania Bydgoszczy i regionu w kontynentalny system transportu realizowana jest **modernizacja i rozbudowa lotniska im. Ignacego Jana Paderewskiego**. Wybudowany terminal pasażerski (o przepustowości ponad 200 tys. pasażerów rocznie) spełnia międzynarodowe wymagania.

W 2007 roku kontynuowano budowę parkingu strzeżonego, który jest już udostępniony podróżnym. Zostały uruchomione kolejne połączenia lotnicze na trasach do Dublinu i Liverpoolu.

W omawianym okresie bardzo ożywił się ruch pasażerski. Bydgoskie lotnisko obsłużyło łącznie 179,7 tys. pasażerów (w analogicznym okresie ub. roku – 133,5 tys. pasażerów), z czego w ruchu regularnym 172,6 tys. pasażerów (w ub. roku – 131,5 tys.), w nieregularnym 7,1 tys. pasażerów (w ub. roku – 2,0 tys. pasażerów).

Pasażerowie obsłużeni na bydgoskim lotnisku

źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

W 2007 roku natężenie ruchu samochodowego odzwierciedla liczba prywatnych samochodów osobowych przypadająca na 1 km ulic – wynosząca 231,0 (w poprzednim roku – 239,8). Ogólna liczba zarejestrowanych pojazdów wyniosła 197,4 tys. i była większa niż przed rokiem o 12,4 tys. W 2007 roku rejestr obejmował 187,6 tys. pojazdów samochodowych, w tym 150,3 tys. samochodów osobowych, 24,5 tys. ciężarowych i 1,0 tys. autobusów. Wobec powyższego wskaźnik liczby samochodów osobowych na 1.000 mieszkańców wzrósł z 387,1 (w 2006 r.) do 415,3.

W ramach usprawniania funkcjonowania komunikacji w mieście w 2007 r. poza bieżącym utrzymaniem ulic i mostów (remonty częściowe i modernizacje: nawierzchni ulic, chodników, parkingów i oświetlenia; akcja zimowa i oczyszczanie pozimowe; utrzymanie torów tramwajowych i sieci trakcyjnej; oznakowania poziome i pionowe; utrzymanie i konserwację kanalizacji deszczowej i zieleni przyulicznej) realizowane były przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej ważne inwestycje, m.in. takie jak:

- budowa **trasy W-Z** – ul. Ludwikowo od ul. Zaświat do ul. Żeglarskiej wraz z estakadą nad torami kolejowymi – realizacja prac w ul. Żeglarskiej, związanych z budową wiaduktu drogowego nad torami kolejowymi i w ciągu ul. Żeglarskiej, budową muru oporowego przy cmentarzu i ściany oporowej wzdłuż zakładów PESA S.A.; realizacja kanalizacji deszczowej; realizacja przebudowy sieci (zakończono roboty telekomunikacyjne i gazociągowe); roboty kolejowe,
- kontynuacja przebudowy Wiaduktów Warszawskich – trwa przebudowa wiaduktu południowego,
- przebudowa ul. Wyzwolenia od ul. Bydgoskiej do ul. Andersa – zadanie zostało zrealizowane,
- odbudowa wiaduktu w ul. Gdańskiej – zadanie w trakcie realizacji.

Ogólna długość ulic w Bydgoszczy uległa zmianie i osiągnęła 650,8 km. Stan nawierzchni dróg ulega stałej poprawie, 449,8 km stanowiły drogi o nawierzchni twardej (w analogicznym okresie ub. roku 409,8 km, co stanowiło 69,8% ogólnej długości), a obecnie 69,1% ogólnej długości dróg.

Długość ulic przypadająca na 1 km² powierzchni miasta zwiększyła się z 3,35 km/km² w ubiegłym roku do 3,72 km/km².

Komunikacja zbiorowa oparta na trakcji tramwajowej i autobusowej realizowana była przez trzech przewoźników (Miejskie Zakłady Komunikacyjne Sp. z o.o. – 25 linii dziennych + 5 nocnych autobusowych i 8 linii tramwajowych, Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o. – 6 linii dziennych autobusowych i Prywatną Komunikację Miejską FOR-BUS Sp. z o.o. – 2 linieienne), którzy świadczą usługi przewozowe w ramach 8 linii tramwajowych i 38 linii autobusowych, w tym 5 linii nocnych.

W ciągu roku długość czynnych tras tramwajowych oraz autobusowych nie uległa większym zmianom i wynosiła odpowiednio dla trakcji tramwajowej 29,2 km i dla autobusowej 159,2 km.

Realizując program odnowy taboru autobusowego Miejskie Zakłady Komunikacyjne przeprowadziły remont kapitalny 8 wozów tramwajowych i przekazały je do eksploatacji. W II kwartale 2007 roku MZK wprowadziły na linie 20 szt. kolejnych nowych autobusów marki Mercedes Benz, wycofując jednocześnie autobusy marki IKARUS. W 2007 roku eksploatowano 117 wozów tramwajowych i 199 autobusów. Obecnie MZK dysponują: 57 autobusami krótkimi niskopodłogowymi, w tym 48 marki VOLVO i 7 marki MAN; 137 autobusami przegubowymi, w tym 45 marki VOLVO i 9 marki MAN z silnikami ekologicznymi EURO-2; 5 autobusami midi.

W minionym okresie kontynuowane były prace związane z rozbudową i modernizacją stacji wodociągowej i ujęcia wody SW-4 „Czyżkówko” (rozbudowa technologii uzdatniania wody powierzchniowej o obiekty sztucznej infiltracji) realizowane przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację Sp. z o.o. (MWiK).

Na koniec 2007 roku:

- **sieci wodociągowe** osiągnęły długość 948,4 km (przybyło w ciągu roku 7,5 km), w tym sieć magistralna 119,8 km i rozdzielcza 563,0 km (przybyło 4,0 km),
- **sieci kanalizacyjne** osiągnęły długość 871,6 (przybyło w ciągu roku 3,3 km), w tym sieć sanitarna 489,4 km (przybyło 1,7 km) i deszczowa 224,8 km.

MWiK kontynuowały program „Bydgoski System Wodny i Kanalizacyjny” współfinansowany przez Unię Europejską. Zakłada on, poza rozbudową infrastruktury technicznej z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, także restrukturyzację Spółki. W ramach programu realizowano zadania wodociągowe (finansowane z kredytu EBOR), których celem jest stworzenie nowoczesnego systemu zaopatrzenia w wodę czystą i zapewniającego niezawodność i ciągłość dostaw wody oraz wyeliminowanie źródeł awarii. Realizowano również zadania kanalizacyjne (finansowane z przedakcesyjnego funduszu ISPA / Funduszu Spójności), których celem jest rozwiązanie problemów gospodarki ściekowej, a przede wszystkim przerwanie degradacji środowiska, ochrona wód rzeki Brdy i Wisły.

W ramach działań niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów grzewczych Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w 2007 roku realizowało przedsięwzięcia remontowe i inwestycyjne, które obejmują m.in.:

- modernizację węzłów cieplnych,
- wymianę sieci centralnego ogrzewania,
- budowę przyłączy i sieci rozdzielczych c.o. oraz węzłów cieplnych,
- modernizację źródeł ciepła.

W omawianym okresie we własnych źródłach KPEC wyprodukowało i zakupiło od EC-I i EC-II łącznie 5,2 mln GJ energii cieplnej (tj. o 0,3 mln GJ mniej niż w poprzednim roku).

Długość sieci cieplnej w Bydgoszczy nie uległa większym zmianom i wynosiła w końcu 2007 roku 374,3 km, z czego 76,7 km to sieć magistralna, 142,5 km – sieć rozdzielcza, a 155,1 km – przyłącza.

Zadania związane z gazyfikacją i eksploatacją sieci gazowniczej realizowane są przez Oddział Dystrybucji Gazu w Bydgoszczy Pomorskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (od 29 czerwca 2007 roku – w wyniku przekształcenia Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.)

Sieć gazowa na koniec 2007 roku osiągnęła łączną długość 578,0 km (w stosunku do roku poprzedniego o 4,8 km więcej), z czego średniego ciśnienia – 164,9 km, niskiego – 413,9 km, a przyłącza 249,6 km.

Wszyscy odbiorcy gazu ziemnego zużyli w omawianym okresie prawie 71,1 mln m³ (tj. o 1,9 mln m³ mniej niż w 2006 r.), z czego na gospodarstwa domowe przypadło prawie 38,4 mln m³ (tj. o 3,2 mln m³ mniej niż w ub. roku), co stanowiło 54,0% ogólnego zużycia (w ub. roku - 56,9%). Spośród 83,9 tys. odbiorców gazu aż 97,0% stanowią gospodarstwa domowe, a tylko 2,5 tys. to odbiorcy instytucjonalni.

Ponadto na terenie miasta Oddział Dystrybucji Bydgoszcz ENEA Operator Sp. z o.o. realizowała zadania inwestycyjne związane z modernizacją i rozbudową istniejących sieci niskiego i średniego napięcia, z obiektami WN 110 kV, pracami projektowymi oraz bieżącą realizacją przyłączeń nowych odbiorców.

W granicach rejonu energetycznego Bydgoszcz na koniec 2007 roku długość napowietrznych sieci niskich i wysokich napięć wyniosła odpowiednio 1.352,7 km (wzrost o 13,5 km) i 87 km, a średnich napięć – 904,5 km (wzrost o 2,2 km).

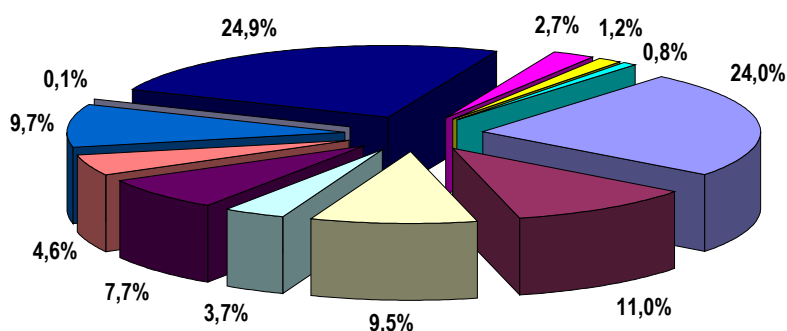
W omawianym okresie Miasto realizowało prace związane z konserwacją, utrzymaniem, zagospodarowaniem, rozbudową i modernizacją: studni publicznych i fontann, cmentarzy komunalnych (w tym teren kolumbarium na cmentarzu przy ul. Wiślanej), śluz i Starego Kanału Bydgoskiego.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

W ogólnej powierzchni miasta wynoszącej prawie 17,5 tys. ha największy udział 8,5 tys. ha tj. 48,6% (podobnie na koniec grudnia 2006 r. – 8,5 tys. ha, tj. 48,6%), stanowią nieruchomości Skarbu Państwa. **Stan gruntów komunalnych**, na 31 grudnia 2007 r. zmniejszył się w stosunku do stanu na koniec roku 2006 o prawie 85 ha i wynosił ponad **4,7 tys. ha**, tj. 27,2% ogólnej powierzchni miasta. Pozostałe 24,2% terenów stanowią grunty prywatne i jednostek samorządowych.

- użytki rolne
- grunty leśne
- tereny mieszkaniowe
- tereny przemysłowe
- tereny zabudowane
- tereny nie zabudowane
- tereny rekr-wyp
- użytki kopalne
- tereny komunikacyjne
- tereny różne
- nieużytki
- wody

Struktura użytków gruntów komunalnych

Dla ustalenia łącznej wartości gruntów komunalnych zastosowano uśrednioną cenę szacunkową 1 m² gruntu, wobec powyższego ogólny koszt poszczególnych rodzajów użytków przedstawiał się następująco:

➤ użytki rolne	-	59,1 mln zł
➤ grunty leśne	-	26,2 mln zł
➤ grunty zurbanizowane	-	1 124,5 mln zł
➤ tereny różne	-	25,6 mln zł
➤ nieużytki	-	3,0 mln zł
➤ wody	-	2,1 mln zł
Ogółem	-	1 240,5 mln zł

W minionym okresie prowadzone były prace związane z wykonywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in.:

- uchwalono 8 planów wyodrębnionych terenów: Fordonu – Osiedle Bohaterów 2, Niepodległości Wschód i Przylesia, Śródmieścia, Okoła i Osowej Góry,
- przystąpiono do sporządzania 7 planów wyodrębnionych terenów: Szwederowa, Śródmieścia, Prądów, Wzgórza Wolności, Bydgoszczy Wschód oraz Starego Fordonu,
- przystąpiono do sporządzania zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Bydgoszczy.

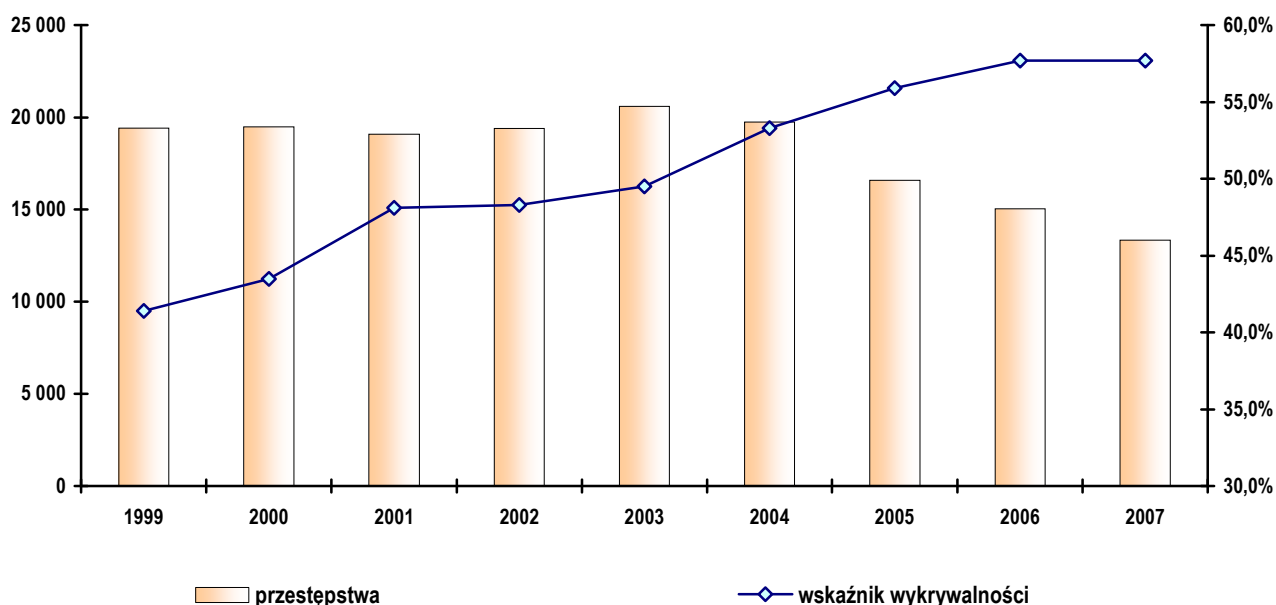
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy za okres 2007 roku wskazuje na spadek przestępczości w mieście. W minionym okresie na terenie Bydgoszczy stwierdzono ponad 13,3 tys. przestępstw (tj. o 11,3% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), w tym o charakterze gospodarczych prawie 2,4 tys. (tj. o 15,1% mniej), a drogowych prawie 0,8 tys. (tj. o 14,5% mniej).

W mieście w 2007 roku miało miejsce prawie 6,8 tys. kolizji (o 15,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku) i 439 wypadków (tj. o 1,4% więcej), w których 26 osób zginęło, a 534 zostały ranne.

Nieznacznie spadł udział przestępstw w Bydgoszczy wobec ogółu przestępstw stwierdzonych w województwie z 22,4% do 21,8%. Pozytywnym natomiast zjawiskiem jest utrzymujący się na wysokości prawie 58% wskaźnik wykrywalności przestępstw w mieście w minionym 2007 roku.

Przestępstwa stwierdzone i wykrywalność

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Na terenie miasta pracę Policji wspiera Straż Miejska, która przeprowadziła szereg działań kontrolno-interwencyjnych, m.in.:

- pouczono prawie 22,9 tys. sprawców (w 2006 roku 21,6 tys.),
- ponad 15,6 tys. osób ukarano mandatami karnymi (średnio 115,2 zł) na ogólną kwotę 1.801,4 tys. zł (w poprzednim roku prawie 15,6 tys. osób na łączną kwotę 1.906,3 tys. zł) – najczęściej dotyczyły one wykroczeń komunikacyjnych,
- skierowano 889 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, do Kolegium ds. Wykroczeń (poprzednio 1.808 wniosków),
- wpłynęło ponad 29,8 tys. zgłoszeń od mieszkańców (w poprzednim roku 31,5 tys.).

Ponadto w 2007 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej podejmowali inne działania, m.in. takie jak:

- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej – prawie 2,1 tys. razy (wobec ponad 2,1 tys. w 2006 r.),
- konwojowanie dokumentów i wartości pieniężnych na rzecz gminy – ponad 2,7 tys. razy (wobec 2,9 tys.),
- realizacja wspólnie z Policją programu Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła”, w ramach którego bydgoskie szkoły objęte zostały systematycznymi patrolami specjalistycznymi i patrolami interwencyjnymi oraz akcjami: „Niebieski Tydzień” (dotyczącej m.in. profilaktyki kryminalnej, zasad i metod bezpiecznego zachowania się wobec zagrożeń i ich unikania), „Serce na start” (dotyczącej kształtowania zachowań i postaw w sytuacjach zagrożenia życia wymagających udzielenia pierwszej pomocy), „Stop agresji,
- kontynuacja realizacji wspólnie z Policją Miejskiego Programu Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego realizowanego poprzez programy kierunkowe, takie jak np.: akcja „Czyste miasto” która ma na celu utrzymanie czystości i porządku na terenach bydgoskich nieruchomości, „Zero tolerancji dla nietrzeźwości” której celem jest zminimalizowanie przypadków zakłócania ładu i porządku, „Twój pies na osiedlu” który ma na celu kontrolowanie osiedli o największej liczbie bezpańskich i agresywnych psów, oraz „Pomoc osobom bezdomnym”,
- realizacja akcji „Kruszec” wspólnie z Policją i Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego, której głównym zadaniem jest systematyczne kontrolowanie skupów złomu.

W omawianym okresie wystawiono 15,2 tys. patroli tj. o 3,4% więcej niż w roku poprzednim. Patroli zmotoryzowanych było wystawionych 10,1 tys. tj. o 2,3% więcej niż w roku poprzednim, a stanowiły 66,4% wszystkich patroli. Patroli pieszych było 5,1 tys. tj. o 5,6% więcej. Prawie co drugi patrol zmotoryzowany i co trzeci pieszy był realizowany wspólnie z Policją.

W 2007 r. na terenie Bydgoszczy zarejestrowano prawie 1,4 tys. pożarów tj. o 108 (o 7,2%) mniej niż w poprzednim okresie, w tym:

- 262 (o 50 mniej niż w ub. roku) budynków mieszkalnych,
- 32 (tyle samo) budynków użyteczności publicznej,
- 80 (tyle samo) środków transportu,
- 43 (tyle samo) lasów.
- 32 (o 13 więcej) budynków produkcyjnych i magazynowych.

W wyniku pożarów w 2007 roku zginęło 8 osób, a 47 zostało rannych.

Ponadto Straż Pożarna interweniowała w 1,7 tys. (tj. o 0,1 tys. mniej niż w poprzednim roku ubiegłego) przypadkach miejscowych zagrożeń i w 134 (o 10 mniej) w wyniku fałszywych alarmów. W wyniku miejscowych zagrożeń śmierć poniosło 20 osób (w poprzednim roku 17 osób), a 243 osoby zostały rannych.

Straty spowodowane pożarami w 2007 roku wyniosły prawie 2,7 mln zł (o 0,5 mln zł mniej niż w ub. roku), natomiast miejscowymi zagrożeniami – ponad 4,3 mln zł (o 4,5 mln mniej).

W celu poprawy bezpieczeństwa w mieście dyżurni Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w 440 przypadkach (w analogicznym okresie poprzedniego roku w 1.855 przypadkach) podejmowali działania zmierzające do likwidacji skutków zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców, i tak m.in. interweniowali w:

- 83 przypadkach występowania dzikich zwierząt i problematyki weterynaryjnej (w ub. roku – w 66),
- 32 przypadkach ekstremalnych warunków pogodowych,
- 30 przypadkach awarii energetycznych (w ub. roku – w 73),
- 21 informacjach o awaryjnym zajęciu pasa drogowego (w ub. roku – w 121),
- 1 przypadku związanym z usuwaniem skutków zagrożeń ptasią grypą (w ub. roku – w 771),

Ponadto na bieżąco aktualizowano, m.in.:

- Miejski Plan Reagowania Kryzysowego wraz z procedurami działań,
- Plan operacyjny ochrony Miasta przed powodzią,
- Plan Obrony Cywilnej Miasta i Urzędu Miasta Bydgoszczy,
- Miejski Plan Ochrony Zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych,
- System Alarmowania Miasta i utrzymywano go w stałej gotowości,
- Program funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych dla Miasta Bydgoszczy.

Zamontowano kolejne 13 kamer wizyjnych i podłączono do studiów. Obecnie w Bydgoszczy funkcjonują 54 kamery.